

สารบัญ

1. บทนำ	2 - 3
2. ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า พ.ศ.	4 - 20
3. ความเชื่อมโยงของร่างกฎหมาย 4 ฉบับ	21
4. แบบเข้าชื่อเสนอกฎหมาย	22 - 24

บทนำ

ประเทศไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมมาเป็นเวลานาน โดยมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด แต่ยังคงปรากฏปัญหาสำคัญในสังคมไทย นั่นคือ ปัญหาการกระจายการถือครองที่ดินที่ไม่เป็นธรรม มีการกระจุกตัวของการถือครองที่ดินอยู่กับคนบางกลุ่มของประเทศเท่านั้น ในขณะที่คนส่วนใหญ่โดยเฉพาะคนยากจนและเกษตรกรรายย่อยไม่มีที่ดินถือครองหรือไม่มีโอกาสในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรและเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศ นอกจากนี้ยังมี การถือครองที่ดินไว้โดยมิได้ทำประโยชน์ แต่เป็นการถือครองไว้เพื่อการเก็งกำไร

การปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินและระบบกฎหมายครั้งใหญ่ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญก็คือ การนำระบบแผนที่ทอแรนส์ หรือโฉนดแผนที่มาใช้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินที่ไม่เป็นระบบเกิดความซ้ำซ้อน เมื่อเกิดกรณีพิพาทเรื่องที่ดิน ศาลยุติธรรมไม่สามารถตัดสินคดีความได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามการนำระบบแผนที่ทอแรนส์มาใช้ดังกล่าวได้ทำให้ความเป็นเจ้าของที่ดิน (Property right) และสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Right of Usufruct) ที่เคยแยกกันก่อนการปฏิรูป คือ ถือว่าที่ดินทั้งหลายนั้นเป็นของพระมหากษัตริย์ ราษฎรมีสิทธิที่จะใช้ประโยชน์ทำมาหากิน แต่สิทธิในการใช้ประโยชน์นั้นจะหมดไปเมื่อราษฎรผู้นั้นมิได้ใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์อีกต่อไป ราษฎรรายอื่นก็สามารถเข้ามาใช้ประโยชน์ในที่ดินแทนได้ ทำหน้าที่ถูกผนวกเข้าด้วยกันกลายเป็นกรรมสิทธิ์เด็ดขาดหนึ่งเดียวซึ่งไม่แยกความเป็นเจ้าของและสิทธิในการใช้ประโยชน์ออกจากกัน

ปัจจุบันจากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังพบว่า ประชาชนทั่วประเทศถึง 90 เปอร์เซ็นต์ถือครองที่ดินโดยเฉลี่ยน้อยกว่า 1 ไร่ ส่วนที่เหลือก็มีเพียง 10 เปอร์เซ็นต์เท่านั้นที่ถือครองที่ดินมากกว่า 100 ไร่ นอกจากนี้ยังพบว่าที่ดินร้อยละ 70 ของประเทศไม่ได้ถูกนำมาใช้ หรือใช้ไม่คุ้มค่าทำให้ประเทศสูญเสียรายได้ขั้นต่ำปีละกว่า 127,384.03 ล้านบาท (อิทธิพล, 2549) นอกจากนี้การศึกษาของดวงมณี (2552) พบว่าในจังหวัดภูเก็ต คนที่มีที่ดิน 50 อันดับแรก มีที่ดินรวมกันทั้งสิ้น 26,498 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 14.23 จังหวัดปทุมธานี เจ้าของที่ดิน 50 อันดับแรก มีที่ดินรวมกัน 111,498 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.36 จังหวัดสมุทรปราการ 62,604 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.74 และกรุงเทพมหานคร มหาเศรษฐีที่ดิน 50 อันดับแรก มีที่ดินรวมกัน 93,313 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.07 ที่น่าสนใจก็คือ คนจนในเมืองที่พอจะมีที่ดินอยู่อาศัย 50 อันดับสุดท้าย มีที่ดินรวมกัน ราว 2-3 งานเท่านั้น เท่ากับว่าผู้ที่มีที่ดิน 50 อันดับแรกเปรียบเทียบกับผู้มีที่ดินอันน้อยนิดจึงห่างกันถึง 120,000 เท่า

เมื่อพิจารณาการถือครองที่ดินในประเทศไทยตามข้อมูลการออกเอกสารสิทธิที่ดินทั่วประเทศ พบว่ามีการออกเอกสารสิทธิ จำนวน 31,660,609 แปลง แบ่งเป็น โฉนดที่ดิน จำนวน 26,811,703 แปลง น.ส. 3 จำนวน 3,535,221 น.ส. 3 จำนวน 1,115,831 แปลง ใบจอง จำนวน 197,854 แปลง¹ จากข้อมูลข้างต้น

จะเห็นได้ว่า ผู้ถือครองที่ดินน้อยกว่า 1 ไร่ มีสัดส่วนถึง ร้อยละ 50.64 และผู้ถือครองที่ดินระหว่าง 1 - 4 ไร่ มีสัดส่วน ร้อยละ 29.55 นั่นคือ ผู้ถือครองที่ดิน ร้อยละ 80.19 เป็นผู้ที่มีที่ดินน้อยกว่า 5 ไร่ ในขณะที่ผู้ถือครองที่ดิน ตั้งแต่ 5 ไร่ขึ้นไป มีสัดส่วน เพียงร้อยละ 0.2517 ดังนั้น จะเห็นได้ว่าในขณะที่เกษตรกร ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีที่ดินทำกินไม่เพียงพอ แต่มีคนอีกจำนวนหนึ่งที่ถือครองที่ดินจำนวนมาก สืบเนื่องจากปัญหาดังกล่าวจึงมีความจำเป็นต้องมีการตรากฎหมายขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า พ.ศ. โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อใช้มาตรการทางภาษี เป็นเครื่องมือในการกระจายการถือครองที่ดิน รวมทั้งนำเงินที่จัดเก็บมาสนับสนุนการเข้าถึงที่ดินของเกษตรกรผ่านธนาคารที่ดิน

ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า

พ.ศ.

บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า

พ.ศ.

หลักการ

ใช้มาตรการทางภาษีเพื่อให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินโดยกำหนดให้มีการจัดเก็บในอัตราก้าวหน้า สำหรับผู้ที่ครอบครองที่ดินเกิน 50 ไร่ ขึ้นไป โดยพิจารณาอัตราภาษีจาก 2 เงื่อนไข คือ (1) ประเภทการใช้ประโยชน์ และ (2) ขนาดการถือครองที่ดิน

เหตุผล

ประเทศไทยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมมาเป็นเวลานาน โดยมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด แต่ยังคงปรากฏปัญหาสำคัญในสังคมไทย นั่นคือ ปัญหาการกระจายการถือครองที่ดินที่ไม่เป็นธรรม มีการกระจุกตัวของการถือครองที่ดินอยู่กับคนบางกลุ่มของประเทศเท่านั้น ในขณะที่คนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะคนยากจนและเกษตรกรรายย่อยไม่มีที่ดินถือครองหรือไม่มีโอกาสในการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรและเป็นฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศ นอกจากนี้ยังมีการถือครองที่ดินไว้โดยมิได้ทำประโยชน์ แต่เป็นการถือครองไว้เพื่อการเก็งกำไร ดังนั้น เพื่อให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินที่เป็นธรรมและยั่งยืน และทำให้เกิดการนำที่ดินมาใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจมากขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดให้รัฐต้องกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า

พ.ศ.

.....
.....
.....

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า พ.ศ.”

มาตรา ๒ การจัดเก็บภาษีที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. เป็นต้นไป

มาตรา ๓ กฎหมายใดที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งได้บัญญัติให้ทรัพย์สินของบุคคลใดได้รับยกเว้นภาษีอากร ไม่ให้มีความหมายเป็นการยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคแรกมิให้ใช้บังคับกับการยกเว้นภาษีอากรตามกฎหมายที่ตราขึ้นตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ต่อองค์การสหประชาชาติ หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามความตกลงระหว่างประเทศ หรือตามหลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกันกับนานาประเทศ

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ภาษี” หมายความว่า ภาษีที่ดิน

“ผู้เสียภาษี” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดิน หรือผู้ครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงผู้มีหน้าที่เสียภาษีแทนผู้เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ ชายทะเลด้วย

“ที่ดินทอดทิ้งไม่ใช้ประโยชน์” หมายความว่า ที่ดินที่มีการทอดทิ้งและมิได้ใช้ประโยชน์หรือมิได้ก่อให้เกิดประโยชน์ตามสมควรแก่สภาพที่ดิน หรือก่อให้เกิดแก่ประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือต่อระบบนิเวศน์

“กรมที่ดิน” หมายความว่า หน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษี สรรวจ และประเมินภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“สถาบันเกษตรกร” หมายความว่า สหกรณ์การเกษตรและชุมนุมสหกรณ์การเกษตรตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ และให้หมายความรวมถึงกลุ่มหรือคณะของเกษตรกรที่รวมกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการประกอบเกษตรกรรมร่วมกัน โดยจะเป็นหรือไม่เป็นนิติบุคคลก็ได้ และได้ขึ้นทะเบียนต่อธนาคารที่ดิน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการภาษีที่ดิน

“คณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์” หมายความว่า คณะกรรมการกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน

“พนักงานสำรวจ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่สำรวจที่ดินที่ผู้เสียภาษีถือครองอยู่

“พนักงานประเมิน” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่ประเมินภาษี

“พนักงานเก็บภาษี” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับชำระภาษีและเร่งรัดการชำระภาษี

“ปี” หมายความว่า ปีปฏิทิน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงร่วมกันเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ภาษีที่ดินนี้อยู่ในประเภทภาษีอากรประเมิน และให้พนักงานประเมินเป็นผู้ประเมินภาษีนี้อยู่

มาตรา ๗ ให้กรมที่ดินมีอำนาจจัดเก็บภาษีจากที่ดินตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้กรมที่ดินส่งมอบภาษีที่จัดเก็บได้ ร้อยละเจ็ดสิบ ให้เป็นรายได้ของธนาคารที่ดิน และร้อยละสามสิบให้เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามสัดส่วนของขนาดที่ดินที่ตั้งอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวงแล้ว

มาตรา ๘ ให้ที่ดินที่เป็นทรัพย์สินดังต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

(๑) ที่ดินส่วนสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์

(๒) ที่ดินส่วนพระมหากษัตริย์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ที่มีได้หาผลประโยชน์ และไม่ให้รวมถึงที่ดินทอดทิ้งไม่ใช้ประโยชน์ตามควรแก่สภาพที่ดิน

(๓) ที่ดินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์ และไม่ให้รวมถึงที่ดินของรัฐที่เป็นที่ดินทอดทิ้งไม่ใช้ประโยชน์ตามควรแก่สภาพที่ดิน

(๔) ที่ดินที่เป็นที่ทำการขององค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษขององค์การสหประชาชาติ หรือองค์การระหว่างประเทศอื่น ซึ่งประเทศไทยมีข้อตกลงยกเว้นภาษีให้ตามข้อผูกพันที่ต้องยกเว้นภาษีให้ตามสนธิสัญญาหรือความตกลงอื่นใด

(๕) ที่ดินที่เป็นที่ทำการสถานทูตหรือสถานกงสุลของต่างประเทศ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติต่อกัน

(๖) ที่ดินของสภากาชาดไทย โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์

(๗) ที่ดินที่ใช้เป็นสุสานสาธารณะหรือ฼าปนสถานสาธารณะ โดยมีได้รับประโยชน์ตอบแทน

(๘) ที่ดินของเอกชนเฉพาะส่วนที่ได้ยินยอมให้ทางราชการจัดให้ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ โดยเจ้าของที่ดินนั้นมิได้ใช้หรือหาผลประโยชน์ในทรัพย์สินนั้น

(๙) ที่ดินโฉนดชุมชนซึ่งเป็นที่ดินของรัฐ

(๑๐) ที่ดินที่เป็นศาสนสมบัติไม่ว่าของศาสนาใดที่ใช้เฉพาะเพื่อการประกอบศาสนกิจหรือกิจการสาธารณะ หรือทรัพย์สินที่เป็นที่อยู่ของสงฆ์ นักพรต นักบวช หรือบาทหลวง ไม่ว่าในศาสนาใด หรือทรัพย์สินที่เป็นศาลเจ้า ซึ่งมีได้หาผลประโยชน์และไม่ให้รวมถึงที่ดินทอดทิ้งไม่ใช้ประโยชน์ตามควรแก่สภาพที่ดิน

(๑๑) ที่ดินตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๙ ผู้มีที่ดินขนาดเกินกว่าห้าสิบไร่ขึ้นไป มีหน้าที่ต้องเสียภาษีสำหรับที่ดินที่ตนถือครองอยู่ในวันที่ ๑ มกราคมของแต่ละปี การเสียภาษีของผู้เสียภาษีหรือของบุคคลอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นเหตุให้เกิดสิทธิตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๐ ให้อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน พนักงานเก็บภาษี และพนักงานเจ้าหน้าที่อื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ การส่งคำสั่งเป็นหนังสือ หนังสือแจ้งการเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติม หนังสือแจ้งการเก็บภาษีย้อนหลังหรือหนังสืออื่น ให้เจ้าพนักงานส่งให้แก่ผู้รับโดยตรง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือให้ส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของบุคคลนั้นในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของบุคคลนั้น ถ้าไม่พบผู้รับ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของผู้รับจะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว และอยู่ ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการที่ปรากฏว่าเป็นของผู้รับนั้นก็ได้

ถ้าไม่สามารถส่งหนังสือตามวิธีในวรรคหนึ่งได้ จะกระทำโดยวิธีปิดหนังสือในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่หรือสถานที่ทำการของผู้รับนั้นหรือลงประกาศแจ้งความในหนังสือพิมพ์ก็ได้

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสองและเวลาได้ล่วงพ้นไปไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว ให้ถือว่าผู้รับได้รับหนังสือนั้นแล้ว

มาตรา ๑๒ กำหนดเวลาการชำระภาษีหรือแจ้งรายการต่าง ๆ หรือกำหนดเวลาการคัดค้านการเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติมหรือการเรียกเก็บภาษีย้อนหลังตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาดังกล่าวมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถจะปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้ ให้ยื่นคำร้องขอขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาก่อนกำหนดเวลาสิ้นสุดลง เมื่ออธิบดีกรมที่ดินพิจารณาเห็นเป็นการสมควรจะให้ขยายหรือให้เลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

กำหนดเวลาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นเป็นการสมควร จะขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลานั้นออกไปเป็นการทั่วไปตามความจำเป็นแก่กรณีก็ได้

หมวด ๒

คณะกรรมการภาษีที่ดิน

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการภาษีที่ดิน ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๖) เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ปลัดกระทรวงการคลัง อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๔) ผู้แทนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสี่คน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนสภาองค์กรชุมชนซึ่งได้รับการสรรหาจากตัวแทนองค์กรชุมชนจำนวนสองคน เป็นกรรมการ

(๖) ผู้แทนสถาบันเกษตรกรซึ่งได้รับการสรรหาจากตัวแทนสถาบันเกษตรกรจำนวนสามคน เป็นกรรมการ

(๗) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานกรรมการและกรรมการตาม (๓) (๔) และ (๕) ร่วมกันพิจารณาคัดเลือก และแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการจัดการที่ดิน ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีที่ดินจำนวนสามคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมที่ดิน เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่กรมที่ดิน จำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๗) คนหนึ่ง เป็นรองประธานกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกกรรมการตาม (๔) (๕) (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการภาษีที่ดินกำหนด

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และมาตรการในการจัดเก็บภาษีที่ดินเพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

(๒) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการประเมินภาษีที่ดิน และหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีที่ดิน

(๓) พิจารณา เปลี่ยนแปลงอัตราภาษีที่ดิน ตลอดจนให้ความเห็นชอบการยกเว้นภาษีที่ดิน

(๔) ติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมาย และมาตรการเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่ดิน

(๕) วินิจฉัยข้อพิพาทเกี่ยวกับการใช้อำนาจหรือสิทธิหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้ถือเป็นที่สุด

(๖) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมีมติ ในกรณีปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามนโยบาย และมาตรการตาม (๑)

(๗) เสนอแนะคณะรัฐมนตรีให้มีการตรากฎหมาย การปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่ดิน

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓ (๗) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่โทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือผู้มีส่วนได้เสียในที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บที่ดิน

มาตรา ๑๖ กรรมการตามมาตรา ๑๓ (๔) (๕) (๖) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓ (๗)

มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๕ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๖) คณะกรรมการมีมติไม่น้อยกว่าสองในสามให้ออกเนื่องจากมีเหตุบกพร่องอย่างยิ่งต่อหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

(๗) พ้นจากการเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีมาตรา ๑๓ (๔)

(๘) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕(๑) (๒) และ (๕) กรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓ (๗)

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓ (๗) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นรองประธานกรรมการตามมาตรา ๑๓ (๒) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามมาตรา ๑๖ ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๑๓ วรรคสามภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ได้รับการคัดเลือกอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนเหลืออยู่

ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๑๓ (๕) (๖) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามมาตรา ๑๖ ให้เริ่มดำเนินการคัดเลือกตามมาตรา ๑๓ วรรคสี่ หรือในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓ (๗) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระตามมาตรา ๑๖ ให้กรรมการตามมาตรา ๑๓ (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างลง ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการนั้นพ้นจากตำแหน่ง และให้ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการตามมาตรา ๑๓ (๕) (๖) หรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตามมาตรา ๑๓ (๗) อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวันจะไม่ดำเนินการคัดเลือกหรือแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ และในระหว่างที่ยังไม่มีการคัดเลือกหรือแต่งตั้งกรรมการเข้ามาแทน ให้ถือว่าคณะกรรมการมีองค์ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๑๓ (๕) (๖) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓ (๗) ดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการคัดเลือกหรือแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

มาตรา ๒๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมในการประชุมคณะกรรมการ

ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบและให้ที่ประชุมพิจารณาว่ากรรมการผู้นั้นสมควรจะอยู่ในที่ประชุมและหรือมีมติในการประชุมเรื่องนั้นได้หรือไม่

ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างอื่นตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสามครั้ง

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งคนใดเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเพื่อเสนอรายงานต่อคณะกรรมการ หรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ให้นำมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งข้อมูลหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้ ในการนี้อาจเรียกบุคคลใดมาชี้แจงด้วยก็ได้

มาตรา ๒๔ ให้กรมที่ดินในกระทรวงมหาดไทยทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พัฒนาระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการถือครองที่ดิน
- (๒) จัดเก็บภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า
- (๓) ประสานงานกับหน่วยงานราชการต่างๆ ของคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีที่ดิน
- (๕) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ
- (๖) ศึกษา และวิจัยเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่ดิน
- (๗) จัดทำแผนงบประมาณประจำปีเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของคณะกรรมการ
- (๘) จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี จำนวนภาษีที่ดินที่จัดเก็บได้ มูลค่าที่ดินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษี และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีที่ดินให้แก่คณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๓

การสำรวจและจัดทำบัญชีรายการที่ดิน

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี กรมที่ดินร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการสำรวจที่ดินและจัดทำแผนที่ภาษีที่ดิน เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีที่ดินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้

มาตรา ๒๖ ก่อนที่จะดำเนินการสำรวจที่ดิน ให้อธิบดีกรมที่ดินประกาศกำหนดระยะเวลาที่จะ

ทำการสำรวจที่ดิน และแต่งตั้งพนักงานสำรวจเพื่อปฏิบัติการดังกล่าว โดยปิดประกาศล่วงหน้าไม่น้อยกว่า สิบห้าวัน ณ สำนักงานที่ดินหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือสถานที่อื่นตามที่เห็นสมควร ภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๒๗ ให้พนักงานสำรวจมีอำนาจหน้าที่สำรวจที่ดินในส่วนที่เกี่ยวกับประเภทการใช้ประโยชน์ ที่ดินจำนวน และขนาดของที่ดินของผู้ถือครองที่ดินแต่ละราย ตลอดจนรายละเอียดต่างๆ ที่จำเป็น แก่การประเมินภาษี

มาตรา ๒๘ ในการสำรวจที่ดิน ให้พนักงานสำรวจมีอำนาจเข้าไปในที่ดินในระหว่างเวลา พระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการได้ และมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานอื่นใด ที่เกี่ยวข้องกับที่ดินจากผู้เสียภาษี ทั้งนี้ ให้ผู้เสียภาษีหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง พนักงานสำรวจอาจขอให้ผู้เสียภาษีชี้เขตที่ดินหรือให้รายละเอียด เกี่ยวกับที่ดินได้

มาตรา ๒๙ เมื่อพนักงานสำรวจได้ดำเนินการสำรวจที่ดินแล้ว ให้จัดทำบัญชีรายการที่ดิน โดยต้อง แสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน จำนวน และขนาดของที่ดินของผู้ถือครองที่ดินแต่ละราย ตลอดจน รายละเอียดต่างๆ ที่จำเป็นแก่การประเมินภาษี ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และให้ประกาศบัญชี ดังกล่าว ณ สำนักงานที่ดินหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่อื่นด้วยตามที่เห็นสมควร เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ปรากฏว่าบัญชีรายการที่ดินที่ได้จัดทำขึ้นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ให้อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมบัญชีรายการที่ดินได้

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเห็นว่าบัญชีรายการที่ดินที่ได้จัดทำขึ้นไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ให้ผู้เสียภาษีมีคำร้องแจ้งไปยังอธิบดีกรมที่ดินเพื่อขอแก้ไขให้ถูกต้องได้

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้พนักงานสำรวจดำเนินการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่งโดยเร็ว เมื่อได้ดำเนินการแล้ว ให้อธิบดีกรมที่ดินแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้เสียภาษี ทราบ ในกรณีต้องแก้ไขบัญชีรายการที่ดินให้อธิบดีกรมที่ดินดำเนินการแก้ไขบัญชีรายการที่ดินให้ถูกต้อง

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่การใช้ประโยชน์ในที่ดินเปลี่ยนแปลงไปไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ อันมีผลทำให้ที่ดิน ต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงขึ้นหรือต่ำลง ให้ผู้เสียภาษีแจ้งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินนั้นต่อกรมที่ดิน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือผู้เสียภาษารู้ถึงเหตุดังกล่าว

หมวด ๔

ฐานภาษี อัตราภาษี และการคำนวณภาษี

มาตรา ๓๓ ฐานภาษีเพื่อการคำนวณภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ มูลค่าทั้งหมดของที่ดิน การคำนวณมูลค่าของที่ดิน ให้ใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

กรณีที่ดินที่ไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ การคำนวณมูลค่าให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน ให้เป็นไปตามราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน

มาตรา ๓๔ อัตราภาษีที่จัดเก็บสำหรับที่ดิน ให้เป็นไปตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยขึ้นอยู่กับขนาดการถือครองและประเภทการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งการใช้ประโยชน์ในที่ดินจำแนกเป็น

(๑) ที่ดินที่ใช้ในการประกอบเกษตรกรรม ได้แก่ ที่ดินที่ใช้ทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒) ที่ดินที่ใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกเหนือจาก (๑) เช่น ที่ดินที่ใช้ในการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ที่ดินที่ใช้สำหรับเป็นที่อยู่อาศัย

(๓) ที่ดินทอดทิ้งไม่ใช้ประโยชน์ตามสมควรแก่สภาพที่ดิน

การกำหนดอัตราภาษีให้คำนวณจากอัตราภาษีเฉลี่ยของการถือครองที่ดินทั้งหมด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ที่ดินต้องเสียภาษีในปีใด เป็นที่ดินทอดทิ้งไม่ใช้ประโยชน์ตามสมควรแก่สภาพที่ดิน และมีได้มีการทำประโยชน์เป็นเวลาติดต่อกัน ให้เพิ่มอัตราภาษีอีกหนึ่งเท่าในทุกสามปี แต่จำนวนภาษีที่เสียต้องไม่เกินร้อยละหกของฐานภาษี

การพิจารณาว่ามีการทำประโยชน์ตามสมควรแก่สภาพที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๖ การคำนวณภาษีในอัตราก้าวหน้าตามบัญชีแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การคำนวณภาษีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๕

การประเมินภาษี การชำระภาษี และการคืนภาษี

มาตรา ๓๗ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติหรืออธิบดีกรมที่ดินจะสั่งเป็นอย่างอื่น ในแต่ละปี ให้ผู้เสียภาษียื่นแบบชำระภาษีที่ดิน และชำระภาษีที่ดิน ต่อสำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขาในเขตที่ตนอาศัยอยู่ ตามแบบและวิธีการที่อธิบดีกรมที่ดินกำหนด ภายในเดือนมีนาคม

การชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวันที่พนักงานเก็บภาษีลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินหรือวันที่ในเอกสารยืนยันการชำระภาษีตามที่อธิบดีกรมที่ดินกำหนด เป็นวันที่ชำระภาษี

มาตรา ๓๘ ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียภาษี

(๑) ผู้จัดการมรดกหรือทายาท ในกรณีที่ผู้เสียภาษีถึงแก่ความตาย

(๒) ผู้จัดการทรัพย์สิน ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นผู้ไม่อยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยسابสูญ

(๓) ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นผู้เยาว์หรือคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ แล้วแต่กรณี

(๔) ผู้แทนของนิติบุคคล ในกรณีที่ผู้เสียภาษีเป็นนิติบุคคล

(๕) ผู้ชำระบัญชี ในกรณีของผู้เสียภาษีเป็นนิติบุคคลเลิกกันโดยมีการชำระบัญชี

(๖) เจ้าของรวมคนหนึ่งคนใด ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีเป็นของบุคคลหลายคนรวมกัน

มาตรา ๓๙ กรมที่ดินอาจมอบหมายให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นรับชำระภาษีแทนกรมที่ดินได้ การชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวันที่เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการหรือหน่วยงานซึ่งได้รับมอบหมายลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินเป็นวันที่ชำระภาษี

มาตรา ๔๐ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกสำหรับการเสียภาษี ผู้เสียภาษีอาจชำระภาษีโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือโดยการชำระผ่านธนาคารหรือโดยวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ การชำระผ่านธนาคารหรือโดยวิธีการอื่นใดนั้น ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด

กรณีชำระภาษีทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษี โดยส่งธนาคัต ตัวแลกเงินไปรษณีย์ เซ็คธนาคารหรือเซ็คที่ธนาคารรับรอง ส่งจ่ายให้แก่กรมที่ดิน และให้ถือว่าวันที่หน่วยงานให้บริการไปรษณีย์ประทับตราลงทะเบียนเป็นวันที่ชำระภาษี

กรณีชำระโดยผ่านทางธนาคารหรือวิธีการอื่นใด ให้ผู้เสียภาษีชำระภาษีต่อธนาคารหรือโดยวิธีการตามที่กำหนด และให้ถือว่าวันที่ธนาคารได้รับเงินภาษีหรือวันที่มีการชำระเงินค่าภาษีโดยวิธีการที่กำหนดเป็นวันที่ชำระภาษี

มาตรา ๔๑ ในการชำระภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้เสียภาษีอาจขอผ่อนชำระเป็นงวด งวดละเท่าๆ กันก็ได้

จำนวนงวดและจำนวนเงินภาษีขั้นต่ำที่มีสิทธิผ่อนชำระ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการผ่อนชำระให้เป็นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีผู้เสียภาษีตามวรรคหนึ่งไม่ชำระภาษีตามระยะเวลาที่กำหนดในการผ่อนชำระ ให้ผู้เสียภาษีหมดสิทธิที่จะผ่อนชำระ และต้องเสียเงินเพิ่มอื่กร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนภาษีที่ค้างชำระเศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน

มาตรา ๔๒ รายการที่ยื่นเพื่อเสียภาษีที่ดินนั้น ให้พนักงานประเมินเป็นผู้ประเมินภาษีที่ดิน และเมื่อได้ประเมินแล้ว ให้แจ้งจำนวนภาษีที่ประเมินไปยังผู้ต้องเสียภาษี ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

ถ้าเมื่อประเมินแล้ว ไม่ต้องเรียกเก็บภาษีเพิ่มหรือคืนภาษีแก่ผู้เสียภาษี การแจ้งจำนวนภาษีเป็นอันงดไม่ต้องกระทำ

มาตรา ๔๓ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น กรณีที่พนักงานประเมินมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ใดแสดงรายการตามแบบที่ยื่นไม่ถูกต้องตามความจริงหรือไม่บริบูรณ์ ให้พนักงานประเมินมีอำนาจออกหมายเรียกผู้ยื่นรายการนั้นมาไต่สวนและออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้ผู้ยื่นรายการหรือพยานนั้นนำหลักฐานอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันสงหมาย ทั้งนี้ การออกหมายเรียกดังกล่าว จะต้องกระทำภายในเวลาสองปีนับแต่วันที่ไต่ยื่นรายการไม่ว่าการยื่นรายการนั้นจะได้กระทำภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือเวลาที่รัฐมนตรีหรืออธิบดีขยายหรือเลื่อนออกไปหรือไม่ ทั้งนี้ แล้วแต่วันใดจะเป็นวันหลัง เว้นแต่กรณีปรากฏหลักฐานหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ยื่นรายการมีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษี อธิบดีกรมที่ดินจะอนุมัติให้ขยายเวลาการออกหมายเรียกดังกล่าวเกินกว่าสองปีก็ได้ แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ไต่ยื่นรายการ

มาตรา ๔๔ เมื่อได้จัดการตามมาตรา ๔๓ และทราบข้อความแล้ว พนักงานประเมินมีอำนาจที่จะแก้จำนวนเงินที่ประเมิน หรือที่ยื่นรายการไว้เดิม โดยอาศัยพยานหลักฐานที่ปรากฏและแจ้งจำนวนเงินที่ต้องชำระอีกไปยังผู้ต้องเสียภาษี ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

มาตรา ๔๕ ถ้าผู้ต้องเสียภาษีไม่ปฏิบัติตามหมาย หรือคำสั่งของพนักงานประเมิน ตามมาตรา ๓๗ หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร พนักงานประเมินมีอำนาจประเมินเงินภาษีตามที่เห็นว่าถูกต้อง และแจ้งจำนวนเงินซึ่งต้องชำระไปยังผู้ต้องเสียภาษี ในกรณีนี้ห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน

มาตรา ๔๖ ผู้ใดไม่ยื่นรายการให้กรมที่ดินหรือพนักงานประเมินแล้วแต่กรณี มีอำนาจออกหมายเรียกตัวผู้ยื่นมาไต่สวน และออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้ผู้ที่ไม่ยื่นรายการหรือพยานนั้นนำหลักฐานอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ แต่ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันสงหมาย

มาตรา ๔๗ เมื่อได้จัดการตามมาตรา ๔๖ และทราบข้อความแล้ว กรมที่ดินหรือพนักงานประเมินแล้วแต่กรณี มีอำนาจประเมินเงินภาษีและแจ้งจำนวนภาษีที่ต้องชำระไปยังผู้ต้องเสียภาษี ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้

มาตรา ๔๘ ถ้าผู้ได้รับหมายหรือคำสั่งของกรมที่ดิน หรือพนักงานประเมิน แล้วแต่กรณี ไม่ปฏิบัติตามหมายหรือคำสั่งของกรมที่ดินหรือพนักงานประเมิน ตามมาตรา ๔๖ หรือไม่ยอมตอบคำถามเมื่อซักถาม โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กรมที่ดินหรือพนักงานประเมิน มีอำนาจประเมินเงินภาษีตามที่รู้เห็นว่าถูกต้อง และแจ้งจำนวนภาษีไปยังผู้ต้องเสียภาษี ในกรณีนี้ห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีมีได้ยื่นรายการเพื่อเสียภาษี หรือพนักงานประเมินพิจารณาเห็นว่าผู้เสียภาษียื่นรายการภาษีต่ำกว่าจำนวนที่ควรต้องยื่น ให้พนักงานประเมินโดยอนุมัติอธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจที่จะกำหนดมูลค่าที่ดินที่เป็นฐานภาษีขึ้นตามฐานข้อมูลของกรมที่ดิน แล้วทำการประเมินแจ้งจำนวนเงินที่ต้องชำระไปยังผู้ต้องเสียภาษี ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๓ ถึงมาตรา ๔๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๐ ผู้เสียภาษีโดยไม่มีหน้าที่ต้องเสียหรือเสียภาษีเกินกว่าจำนวนที่ต้องเสีย ไม่ว่าโดยความผิดพลาดของตนเองหรือจากการประเมินของกรมที่ดิน ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินคืน

การขอรับเงินคืนตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำร้องต่ออธิบดีกรมที่ดินภายในสองปีนับแต่วันที่ชำระภาษี ในการนี้ ให้ผู้ยื่นคำร้องส่งเอกสาร หลักฐาน หรือคำชี้แจงใดๆ ประกอบคำร้องด้วย

ให้อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาคำร้องให้เสร็จสิ้นและแจ้งผลการพิจารณาคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่อธิบดีกรมที่ดินเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิได้รับเงินคืน ให้อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งคืนเงินให้แก่ผู้ยื่นคำร้อง โดยต้องแจ้งคำสั่งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่ง

ในกรณีที่อธิบดีกรมที่ดินเห็นว่า เจ้าพนักงานประเมินภาษีผิดพลาด ให้อธิบดีกรมที่ดินสั่งให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับเงินคืนในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินที่ได้รับคืนโดยไม่คิดทบต้น นับแต่วันที่ยื่นคำร้องขอรับคืนเงินจนถึงวันที่คืนเงิน แต่ต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ได้รับคืน

ถ้าผู้ยื่นคำร้องไม่มารับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รับแจ้ง ให้เงินนั้นตกเป็นรายได้ภาษีที่ดินของปีนั้น

หมวด ๖

การลดและการยกเว้นภาษี

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ที่ดินได้รับความเสียหายมากหรือถูกทำลายให้เสื่อมสภาพด้วยเหตุอันพ้นวิสัยที่จะป้องกันได้โดยทั่วไป ให้อธิบดีกรมที่ดินโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการภาษีที่ดินมีอำนาจประกาศลดหรือยกเว้นภาษีสำหรับพื้นที่ที่เกิดเหตุขึ้นในช่วงระยะเวลาใดช่วงระยะเวลาหนึ่งได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่มีเหตุอันทำให้ที่ดินได้รับความเสียหายให้ผู้เสียภาษีมีสิทธิยื่นคำขอลดหรือยกเว้นภาษีที่จะต้องเสียต่ออธิบดีกรมที่ดินได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

เมื่อมีการยื่นคำขอลดหรือยกเว้นภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการภาษีทาการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่เชื่อได้ว่ามีเหตุอันสมควรลดหรือยกเว้นภาษีให้แก่ผู้ยื่นคำร้อง ให้อธิบดีกรมที่ดินโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการภาษีที่ดินมีอำนาจออกคำสั่งลดหรือยกเว้นภาษีได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสัดส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้นและระยะเวลาที่ไม่ได้รับประโยชน์จากที่ดินนั้น

หมวด ๗
ภาษีค้างชำระ

มาตรา ๕๓ ภาษีที่มีได้ชำระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือเป็นภาษีค้างชำระ

มาตรา ๕๔ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้ จะกระทำมิได้ เมื่อปรากฏหลักฐานจากกรมที่ดินตามมาตรา ๕๕ ว่ามีภาษีค้างชำระสำหรับที่ดินนั้น

มาตรา ๕๕ ภายในเดือนมิถุนายนของปี ให้กรมที่ดินแจ้งรายการภาษีค้างชำระให้สำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขา ซึ่งที่ดินอยู่ในเขตท้องที่ของสำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขานั้นทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินต่อไป

มาตรา ๕๖ เพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดภาษีค้างชำระ ให้กรมที่ดินมีหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีค้างชำระมาชำระภาษี พร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามที่กำหนดในหมวด ๘

มาตรา ๕๗ ถ้าผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษี เบี้ยปรับและเงินเพิ่มภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือนตามมาตรา ๕๖ เมื่อพ้นเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือนดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษี เพื่อนำเงินมาชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายได้ แต่ห้ามมิให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีเกินกว่าความจำเป็นที่พอจะชำระภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม

วิธีการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้นำวิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๘ เพื่อประโยชน์ในการยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามมาตรา ๕๗ ให้อธิบดีกรมที่ดินหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจ

(๑) เรียกผู้เสียภาษีมาให้ถ้อยคำ

(๒) สั่งให้ผู้เสียภาษีนำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นอันจำเป็นแก่การจัดเก็บภาษีค้างชำระ มาตรวจสอบ

(๓) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบ หรือยึดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นของผู้เสียภาษี

(๔) เข้าไปในที่ดินหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวข้องในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อสอบถามบุคคลใดๆ

การดำเนินการตาม (๑) หรือ (๒) ต้องให้เวลาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่รับหนังสือเรียกหรือคำสั่ง และการออกคำสั่งและทำการตาม (๓) หรือ (๔) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีไว้แล้ว ถ้าผู้เสียภาษีได้นำเงินมาชำระค่าภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึดทรัพย์สินโดยครบถ้วนก่อนการขายทอดตลาด ให้อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งเพิกถอนการยึดหรืออายัดนั้น

มาตรา ๖๐ การขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษีตามมาตรา ๕๗ จะกระทำมิได้ ในระหว่างระยะเวลาที่ให้คัดค้านหรืออุทธรณ์ตามมาตรา ๖๘ หรือให้ฟ้องเป็นคดีต่อศาลตามมาตรา ๗๑ และตลอดเวลาที่การพิจารณาและวินิจฉัยคัดค้านหรืออุทธรณ์ดังกล่าวยังไม่ถึงที่สุด

มาตรา ๖๑ เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดตามมาตรา ๕๗ ให้หักไว้เป็นค่าภาษีค้างชำระ เบี้ยปรับ

เงินเพิ่ม และค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เหลือเท่าใดให้คืนแก่ผู้เสียภาษี

หมวด ๘ เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของจำนวนภาษีค้างชำระ เว้นแต่ผู้เสียภาษีได้ชำระภาษีก่อนจะได้รับหนังสือแจ้งเตือนตามมาตรา ๕๖ ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละสิบห้าของจำนวนภาษีค้างชำระ

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ผู้เสียภาษีมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด แต่ต่อมาได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือแจ้งเตือนตามมาตรา ๕๖ ให้เสียเบี้ยปรับร้อยละห้าสิบของจำนวนภาษีค้างชำระ

มาตรา ๖๔ ผู้เสียภาษีผู้ใดมิได้ชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนด ให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนภาษีค้างชำระ เศษของเดือนให้นับเป็นหนึ่งเดือน ทั้งนี้ มิให้นำเบี้ยปรับมารวมคำนวณเพื่อเสียเงินเพิ่มด้วย

ในกรณีอธิบดีกรมที่ดินอนุมัติให้ขยายกำหนดเวลาชำระภาษี และได้มีการชำระภาษีภายในกำหนดเวลาที่ขยายให้ นั้น เงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งให้ลดลงเหลือร้อยละศูนย์จุดห้าต่อเดือนหรือเศษของเดือน

เงินเพิ่มตามมาตรา นี้ ให้เริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลาชำระภาษีจนถึงวันที่มีการชำระภาษี แต่มิให้เกินกว่าจำนวนภาษีที่ต้องชำระโดยไม่รวมเบี้ยปรับ และมีให้คิดทบต้น

มาตรา ๖๕ เว้นแต่จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในลักษณะนี้ ในการประเมิน ตามมาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๔๘ ผู้ต้องเสียภาษีต้องรับผิดชอบเบี้ยปรับอีกสองเท่าของจำนวนเงินภาษีที่ต้องชำระ

มาตรา ๖๖ เบี้ยปรับอาจลดหรือลดลงได้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๗ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามมาตรา นี้ให้ถือเป็นภาษี

หมวด ๙ การคัดค้านและการอุทธรณ์การประเมินภาษี

มาตรา ๖๘ ผู้เสียภาษีผู้ใดได้รับแจ้งการประเมินภาษี หรือการเรียกเก็บภาษี แล้วเห็นว่า การประเมินภาษีหรือเรียกเก็บภาษีนั้นไม่ถูกต้อง ให้มีสิทธิคัดค้านและขอให้อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาทบทวนการประเมินหรือการเรียกเก็บภาษีได้ โดยให้ยื่นคำร้องต่ออธิบดีกรมที่ดินตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษีหรือการเรียกเก็บภาษี แล้วแต่กรณี

อธิบดีกรมที่ดินต้องพิจารณาคำร้องของผู้เสียภาษีตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องดังกล่าว และแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้เสียภาษีโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาเห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี ให้แจ้งจำนวนภาษีที่จะต้องเสียเป็นหนังสือไปยังผู้เสียภาษี และให้ผู้เสียภาษีมารับชำระภาษีคืนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้งดังกล่าว

ในกรณีที่อธิบดีกรมที่ดินพิจารณาไม่เห็นชอบกับคำร้องของผู้เสียภาษี ให้ผู้เสียภาษีนั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการโดยยื่นอุทธรณ์ต่ออธิบดีกรมที่ดินภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้ง

การคัดค้านและการอุทธรณ์ไม่เป็นการทุเลาการชำระภาษี เว้นแต่ผู้เสียภาษีจะได้อื่นคำร้องต่ออธิบดีกรมที่ดินขอให้ทุเลาการชำระภาษีไว้ก่อน และอธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีไว้ก่อน ในกรณี

เช่นว่านี้ ให้อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีเฉพาะส่วนต่างที่เพิ่มขึ้นจากจำนวนภาษีที่ต้องเสียในปีก่อนและจะสั่งให้หาประกันตามที่เห็นสมควรได้

ในกรณีที่อธิบดีกรมที่ดินได้สั่งให้ทุเลาการชำระภาษีตามวรรคห้าไว้แล้ว ถ้าต่อมาปรากฏว่าผู้เสียภาษีได้กระทำการใดๆ เพื่อประวิงการชำระภาษี หรือจะกระทำการโอนขาย จำน่าย หรือยกย้ายทรัพย์สินทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อให้พ้นอำนาจการยึดหรืออายัด อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งให้ทุเลาการชำระภาษีนั้นได้

มาตรา ๖๙ เพื่อประโยชน์ในการวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกหนังสือเรียกผู้อุทธรณ์หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง มาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดมาแสดงได้ โดยให้เวลาแก่บุคคลดังกล่าวไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก

ผู้อุทธรณ์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยอมให้ถ้อยคำโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการจะยกอุทธรณ์นั้นเสียก็ได้

มาตรา ๗๐ คณะกรรมการมีอำนาจสั่งไม่รับอุทธรณ์ ยกอุทธรณ์ เพิกถอนหรือแก้ไขการประเมินของพนักงานประเมิน หรือให้ผู้อุทธรณ์ได้รับการลดหรือยกเว้นภาษีหรือได้คืนภาษี

ให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่อธิบดีกรมที่ดินได้รับอุทธรณ์ และต้องแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์พร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พิจารณาเสร็จ ทั้งนี้ จะวินิจฉัยให้เรียกเก็บภาษีเกินกว่าจำนวนภาษีที่ทำการประเมินไม่ได้ เว้นแต่จะมีการประเมินภาษีใหม่

ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคสอง ให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิฟ้องเป็นคดีต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว

ในกรณีที่คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยให้คืนเงินแก่ผู้อุทธรณ์ ให้แจ้งคำวินิจฉัยไปยังอธิบดีกรมที่ดินเพื่อให้มีคำสั่งคืนเงินและแจ้งให้ผู้อุทธรณ์มารับเงินคืนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีคำสั่งคืนเงิน

ให้คณะกรรมการสั่งอธิบดีกรมที่ดินให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับคืนเงินในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินที่ได้รับคืน โดยไม่คิดทบต้น นับแต่วันที่ชำระภาษีถึงวันที่มีคำวินิจฉัยให้คืนเงิน แต่ต้องไม่เกินจำนวนเงินที่ได้รับคืน

ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่มารับเงินคืนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ให้เงินนั้นตกเป็นรายได้ของภาษีที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๑ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ โดยฟ้องเป็นคดีต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์

หมวด ๑๐ **การจัดสรรเงินภาษีที่ดิน**

มาตรา ๗๒ เมื่อได้มีการจัดตั้งธนาคารที่ดินโดยกฎหมายว่าด้วยการนั้นขึ้น ให้จัดสรรเงินภาษีที่ดินที่จัดเก็บได้ร้อยละเจ็ดสิบ และนำส่งให้แก่ธนาคารที่ดิน เพื่อใช้ในกิจการตามวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งบัญญัติไว้

มาตรา ๗๓ ให้จัดสรรเงินภาษีที่ดินที่จัดเก็บได้อีกร้อยละสามสิบ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามสัดส่วนของขนาดที่ดินที่ตั้งอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

มาตรา ๗๔ ให้คณะกรรมการทบทวนสัดส่วนการจัดสรรเงินภาษีตามหมวดนี้ทุกสามปีโดยค่านึงถึง

ความจำเป็นในการนำเงินภาษีไปใช้ประโยชน์เพื่อการกระจายการถือครองที่ดิน

หมวด ๑๑ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๕ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสำรวจตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ หรือของอธิบดีกรมที่ดินหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายตามมาตรา ๕๘ (๒) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของพนักงานสำรวจตามมาตรา ๒๘ หรือหนังสือเรียกหรือคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายตามมาตรา ๕๘ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๗ ผู้ใดไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมที่ดินตามมาตรา ๕๗ หรือทำลาย ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่บุคคลอื่นซึ่งทรัพย์สินที่อธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการตามมาตรา ๖๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับผู้อุทธรณ์

มาตรา ๘๐ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จหรือนำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จมาแสดง เพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๘๒ ความผิดมาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ หรือมาตรา ๗๙ ให้อธิบดีกรมที่ดินหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้

เมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวัน ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ตกเป็นรายได้ภาษีที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๓ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน พนักงานเก็บภาษี และพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นๆ ซึ่งอธิบดีกรมที่ดินแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๔ ในระหว่างที่ยังไม่มีการจัดตั้งธนาคารที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้จัดสรรเงินภาษีที่จัดเก็บได้ ร้อยละสามสิบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเห็นชอบของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และร้อยละเจ็ดสิบให้แก่สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) พ.ศ.๒๕๕๔

มาตรา ๘๕ เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อธิบดีกรมที่ดินอาจกำหนดให้ส่วนราชการในกรมที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ที่ดิน การจัดเก็บภาษี ตลอดจนการทำนิติกรรมต่างๆ สนับสนุนข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างมาช่วย ปฏิบัติงานในสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการโดยได้รับเงินเดือนทางสังกัดเดิม

มาตรา ๘๖ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจ ออกกฎ ระเบียบ หรือประกาศ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๘๗ เมื่อครบกำหนดสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการพิจารณา ทบทวนว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินที่เป็นธรรมและ ยั่งยืน หรือสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ในประเด็นอื่นหรือไม่

ผู้สนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า พ.ศ.

เหตุผลและความจำเป็น

- ปัญหาการกระจุกตัวของที่ดิน
- ที่ดินถูกปล่อยทิ้งร้าง ไม่ใช่ประโยชน์ทำให้เสียโอกาสในการทำการผลิตเพื่อให้เกิดประโยชน์จากที่ดินและก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ
- เกษตรกรและคนยากจนจำนวนมากไม่มีที่ดินทำการเกษตรและอยู่อาศัย
- อัตราก้าวหน้าที่ดินและโรงเรือนในปัจจุบันไม่สามารถสร้างแรงจูงใจให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินได้
- นำรายได้จากภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้าเข้าธนาคารที่ดินเพื่อใช้ในการสนับสนุนการเข้าถึงที่ดินของเกษตรกรและคนยากจน

หลักการ

ใช้มาตรการทางภาษีเพื่อให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินโดยกำหนดให้มีการจัดเก็บในอัตราก้าวหน้า สำหรับผู้ที่ครอบครองที่ดินเกิน 50 ไร่ขึ้นไป โดยพิจารณาอัตราก้าวหน้าจาก 2 เงื่อนไข คือ

- (1) ประเภทการใช้ประโยชน์ และ
- (2) ขนาดการถือครองที่ดิน

ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า พ.ศ.

ฐานภาษีและการคำนวณภาษี
มูลค่าของที่ดินทั้งหมดซึ่งได้จาก
ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน

อัตราก้าวหน้า

อัตราก้าวหน้า	ที่ดินที่ใช้ในการประกอบกิจกรรม	ที่ดินที่ใช้ประโยชน์ทางอุตสาหกรรม	ที่ดินที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าไม่ได้ทำประโยชน์
1.25 %	1.50 %	2 %	
1 %	1.25 %	1.50 %	
0.75 %	1 %	1.25 %	
0.50 %	0.75 %	1 %	

คณะกรรมการภาษีที่ดินจำนวน 17 คน

<p>อำนาจหน้าที่</p> <p>พิจารณาการเปลี่ยนแปลงอัตราก้าวหน้าให้ความเห็นชอบการยกเว้นภาษี</p>	<p>รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน</p> <p>กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นรองประธาน</p> <p>ปลัดกระทรวงการคลัง</p>	<p>อธิบดีกรมธนารักษ์</p> <p>อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง</p> <p>อธิบดีกรมที่ดิน เป็นกรรมการและเลขาธิการ</p>	<p>ผู้แทนของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 คน</p> <p>ผู้แทนองค์กรชุมชน 5 คน</p> <p>ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน</p>
---	--	--	--

การยกเว้นภาษีที่ดินในที่ดินบางประเภท

- ที่ดินส่วนสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และที่มีได้หาผลประโยชน์ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์
- ดินของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้ในการของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ หรือในกิจการสาธารณะ ทั้งนี้ โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์
- ที่ดินที่เป็นที่ทำการขององค์กรสหประชาชาติ ทบวงการข้ามัญพิเศษขององค์การสหประชาชาติหรือองค์การระหว่างประเทศอื่น ซึ่งประเทศไทยมีข้อตกลงยกเว้นภาษีให้ตามข้อผูกพัน
- ที่ดินที่เป็นที่ทำการสถานทูตหรือสถานกงสุลของประเทศ
- ที่ดินของสภาภาคไทย โดยมีได้ใช้หาผลประโยชน์
- ที่ดินที่ใช้เป็นสถานสาธารณะหรือฌาปนสถานสาธารณะ โดยมีได้รับประโยชน์ตอบแทน
- ที่ดินของเอกชนเฉพาะส่วนที่ได้ยินยอมให้ทางราชการจัดให้ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ โดยเจ้าของที่ดินนั้นมิได้ใช้หรือหาผลประโยชน์ในทรัพย์สินนั้น
- ที่ดินตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

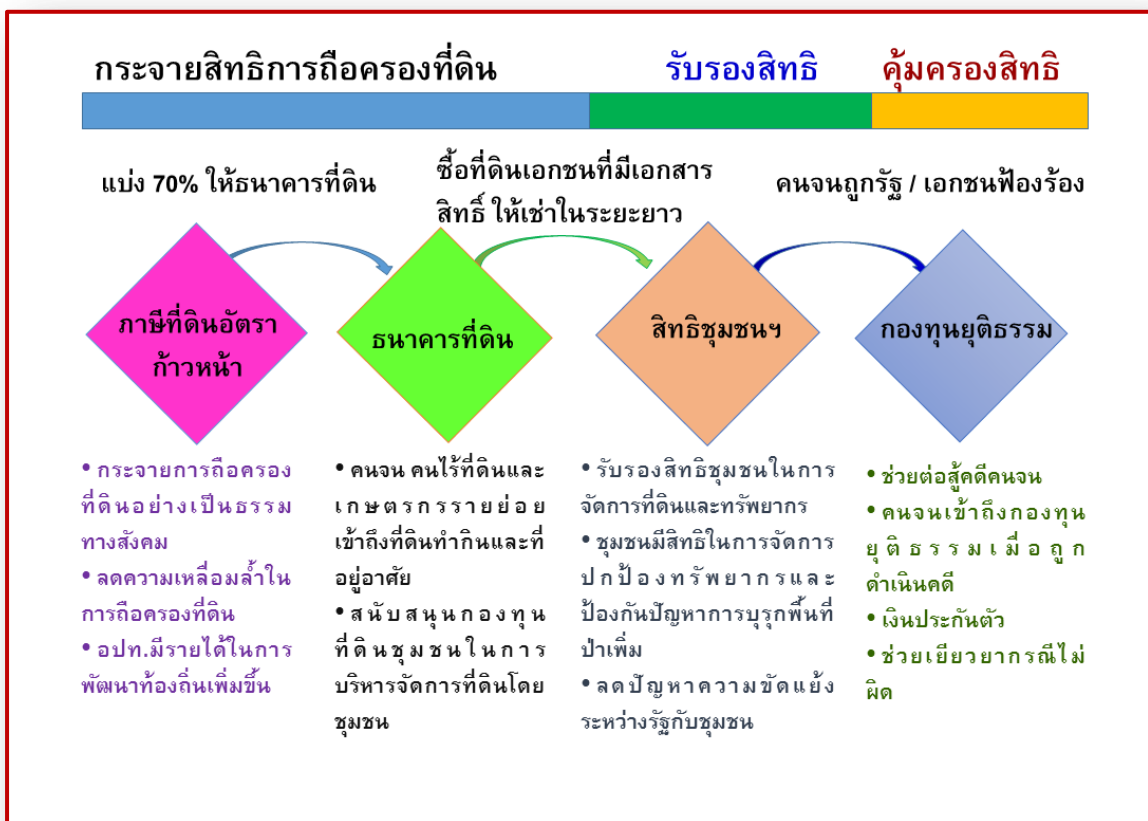
ความเชื่อมโยงของร่างกฎหมายที่ดิน 4 ฉบับ

ร่างกฎหมายที่ดินทั้ง 4 ฉบับ ถูกออกแบบให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน กล่าวคือ

ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า พ.ศ. ... มีความเชื่อมโยงกับร่างพระราชบัญญัติ ธนาคารที่ดิน พ.ศ. ดังนี้ ประการแรก งบประมาณการดำเนินงานของธนาคารที่ดินในการสนับสนุนให้เกษตรกรและคนยากจนเข้าถึงที่ดินทำกินและที่ดินสำหรับอยู่อาศัย มาจากรายได้จากการเก็บภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า ซึ่งจัดสรรให้ธนาคารที่ดินในสัดส่วนร้อยละ 70 ของภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้าที่จัดเก็บได้ ประการที่สอง แร่งกีดกันอันเนื่องมาจากมาตรการของร่าง พ.ร.บ.ภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า พ.ศ. ... จะทำให้ผู้ถือครองที่ดินรายใหญ่กระจายที่ดินออกมา ธนาคารที่ดินจะเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมที่ดินที่ถูกกระจายออกมา อีกทั้งมีความเชื่อมโยงกับ ร่าง พ.ร.บ.สิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ พ.ศ. ... โดยจะทำให้สถาบันเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรสามารถเข้าถึงที่ดิน ซึ่งสามารถนำมาจัดที่ดินในรูปแบบโฉนดชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิในการจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ

นอกจากนั้น ยังมีความเชื่อมโยงกับร่างพระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือเกษตรกรคนซึ่งเป็นผู้ยากไร้ในการต่อสู้คดีเกี่ยวกับที่ดินและป่าไม้ในกระบวนการยุติธรรม

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการผลักดันร่างกฎหมายทั้ง 4 ฉบับไปพร้อมๆ กัน

เอกสารการลงลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินอัตราก้าวหน้า

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

๑.	ชื่อตัวและชื่อสกุล	
๒.	เลขประจำตัวประชาชน	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ข้อความที่ปรากฏข้างต้นเป็นความจริงทุกประการและได้แนบเอกสารเพิ่มเติม ดังนี้

- สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือ
- บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือ
- บัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้และมีหมายเลขประจำตัวประชาชน

ลงชื่อ ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

(.....)

หมายเหตุ ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายสามารถตรวจสอบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้จาก

๑. ผู้ริเริ่มเสนอกฎหมาย

๒. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร www.parliament.go.th

๓.

